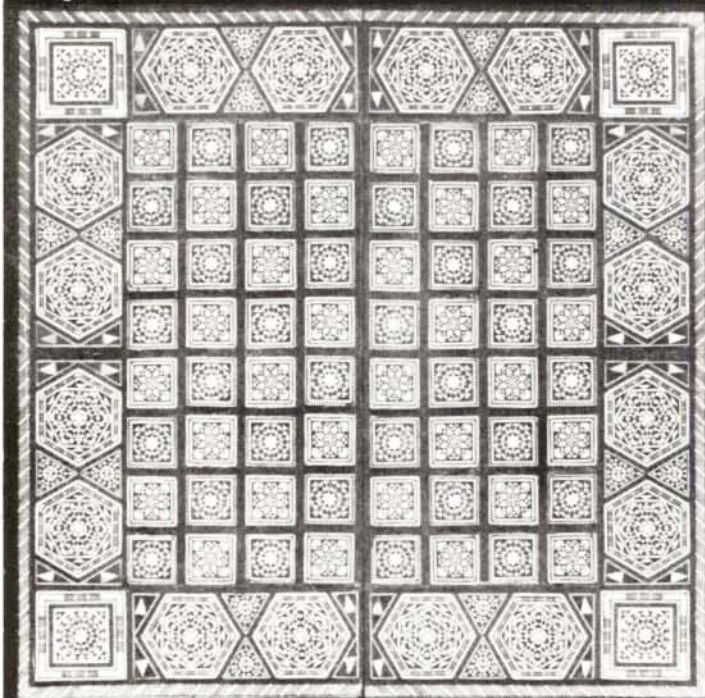

Quan la ciència "entra en joc"

Tauler d'escacs de marqueteria iraquí (Museum and Archives of Games, Waterloo, Canada).

4 396/Volum 3/juliol-agost 1983

Si l'any passat, per aquestes dates estiuenques, (ciència) es comunicava amb els seus lectors amb uns missatges "a la vora de la Mediterrània", aquest any el tema destacat d'aquest número de juliol-agost és la ciència i els jocs. No és un tema fútil. No en va la revista trimestral de ciència i societat "Impact", publicada per la UNESCO,

dedicava un número monogràfic no fa pas gaire als jocs i la ciència.

El fet és que, com molt bé saben els psicòlegs, els sociòlegs i els ensenyants, els jocs "instructius" tenen un paper cada cop més important dins l'aprenentatge. Es pot pensar —és cert— que el joc sempre ha estat present en el procés de transmissió de la cultura, i tanmateix, mai no havia assolit el prestigi social i pedagògic que té avui dia. Els jocs —des del cub de Rubik fins als jocs vídeo— conviden l'espectador a esdevenir actor i a pronunciar-se sobre els mèrits dels diferents escenaris destinats a explicar nocions científiques bàsiques.

Els jocs ens posen també a l'abast les noves tecnologies. Són un mitjà lúdic de transferència tecnològica. Arthur Clarke comentava en aquest respecte: "El millor mitjà de transferir tecnologia és fer-ne una joguina. Els nens sempre han après tot jugant: les joguines són fetes per a això." Els jocs, a més a més de poder ser utilitzats per explicar nocions científiques bàsiques i com a font de coneixement de les noves tecnologies, tenen un valor formatiu i terapèutic vàlid per a infants però també per a adults. Els jocs, efectivament, poden servir per avaluar racionalment els fets a fi de resoldre un problema que preocupa l'individu o que divideix la societat.

A cent vuitanta-cinc mesos del final del segle XX, bé ens cal a tots els habitants d'aquest planeta afinar al màxim la nostra lògica deductiva sense amargar-nos la vida. Els jocs nascuts amb la ciència i la tecnologia del segle, bé ens hi poden ajudar.

Ramon Gabriel i Rodrigo

En tancar l'edició d'aquest número, ens assabentem que Ramon Gabriel i Rodrigo, químic i membre del consell de redacció de (ciència), vint-i-cinc anys, ha mort víctima d'un accident d'escalada al massís del Garraf. És una trista notícia que ens colpeix profundament a tots els qui l'hem conegut. La seva vocació i el seu entusiasme per la ciència varen ser sempre un estímul positiu per a tots nosaltres. El nostre sentit condol als seus pares, familiars i a la seva companya.